

Csütörtöky József, a Duna Menti Múzeum régi-új igazgatója
(Fotók: Szabó László AFIAP)

NAGY-MISKÓ ILDIKÓ

TOVÁBBRA IS A DUNA MENTI MÚZEUM ÉLÉN

A Nyitra Megyei Önkormányzat megszavazta, Milan Belica megyei elnök pedig aláírta Csütörtöky József komáromi múzeumigazgató újabb öt évre történő kinevezését. A Duna Menti Múzeum régi-új igazgatóját a pályázatról és a terveiről kérdeztük.

Ön némi megszakítással gyakorlatilag a rendszerváltás óta a Duna Menti Múzeum igazgatója. A legutóbbi kétfordulós pályázat során kérdéses volt, sikerül-e ismét megszereznie a posztot.

Először 1990-ben, 32 éves rovarkutatóként kerültem a komáromi múzeum élére. Az eltelt három évtized során hatszor szálltam ringbe a tisztségért, s a napokban negyedszer nevezett ki igazgatóvá a megyei elnök. Az eddigi hat pályázat közül négyet sikerült megnyernem, s az az igazság, hogy most – életemben először – csak másodszori nekifutásra győztem. A pályázati bizottságban ugyanis a szakmát az első körben Peter Kováč, a

Szlovák Nemzeti Színház főigazgatója képviselte. Elhiszem, hogy ő színházi berkekben elismert szakember, de vajmi kevés köze van a múzeumi munkához. Furcsállottuk is, hogy első körben a színházi igazgatói pályázatokon kívül a múzeumi pályázatokat is neki kellett véleményeznie. Akkor nem született érdemi döntés. A 2. fordulóra helyette Iveta Kacarovát, a losonci Nógrádi Múzeum és Galéria igazgatóját hívták meg, aki a Szlovákiai Múzeumok Szövetségének távozó elnökeként is alaposan átlátja a tevékenységünket. A megyei önkormányzaton és Belica megyefőnökön kívül e jeles szakembernek is köszönhető az újabb igazgatói kinevezésem.

Tehát folytathatja a munkát az intézmény élén. Mikor valósul meg a főépületük több éve tervezett felújítása?

Az igazgatói pályázat kapcsán három évre kellett meghatároznom a fő feladatokat. Az egyik célként a rossz műszaki állapotú főépületünk, a Kultúrpalota mielőbbi felújítását jelöltem meg. Ezt már több éve szorgalmazom, hiszen az egyik épületszárny süllyed, nem megfelelőek a nyílászáróink, a villanyvezetékeink, elavult a biztonsági és fűtésrendszerünk, hiányzik a mozgáskorlátozottakat az emeleti rendezvényeinkre szállító felvonó. A megyei önkormányzat a korszerűsítésre már négy évvel ezelőtt megszavazta a szükséges összeget.

Sajnos, a közbeszerzési pályázatok során kiderült, hogy hiányosak a tervdokumentációk, és irreálisak a cégek által adott árajánlatok. A problémák tisztázása után kerül sor az újabb beárazásokra, illetve 2021 elején új közbeszerzést ír ki a megye. A mi feladatunk az állandó tárlataink lebontása, az egyes elemek biztonságos elraktározása. A kollektívánkat pedig majd át kell költöztetni a másik két épületünkbe. A szerződések megkötése után vélhetően nyáron kezdődhet a legalább egy évig tartó felújítás. Ha mindezt nem gátolja meg a koronavírus-járvány, akkor 2022 nyaratól készülhetnek az új állandó kiállításaink. Azokhoz azonban a megye saját pénzeszközein kívül a Szlovák Művészeti Alaptól és magyarországi alapoktól is anyagi támogatást kell szereznünk.

Milyen további célokat tűzött ki maga elé? Megemlékeznek a múzeumalapítás 135. évfordulójáról?

Folytatnunk kell a római kori Leányvár (Kelemantia) tíz éve tartó felújítását. Eddig a fürdőépület maradványait, valamint az északkeleti és északnyugati saroktoronyt sikerült felújítatnunk. Saj-

nos, a kulturális tárcánál több éve sikertelenül pályázunk az északi kapu felújítására. Ahhoz 37 ezer euróra lenne szükség, ám e célra korábban egyetlen eurót sem kaptunk. Az idén kapott 4 ezer eurót pedig visszaküldtük, mert abból csak oltatlan meszet és követ vehettünk volna. A mész csak véges ideig tárolható, de arra nincs garancia, hogy hamarosan újabb pénzt sikerül szereznünk a kapu felújításához. További feladatunk a meglévő gyűjtemények feldolgozása, újabb időszak kiállítások rendezése és múzeumpedagógiai tevékenység végzése. Megjegyzem, a több mint száz hazai múzeum között a miénk a tíz legrégebbi közé tartozik. Mivel a főépületünk éppen nem lesz működőképes, ezért a 2021 decemberében esedékes évfordulóról majd a másik két épületünkben emlékezünk meg kisebb kiállításokkal. Nagyszabású tárlatot helyhiány miatt nem tervezhetünk.

Szárnyra kelt a hír, hogy a közeljövőben esetleg egy római kori hajó épül, amely kiállítóteremként üzemel.

Sikeresnek bizonyult egy interreges pályázat, amelyen a kremsi Duna Egyetem (Ausztria) két alpartnerével, a

Szlovák Műszaki Egyetemmel és a múzeumunkkal együtt támogatást nyert római kori hajó építésére, amely az egykori római limes erődvonalat bemutató kiállítóteremként működne. A hajóval korabeli viseletbe öltözött legionáriusok ingáznak majd három hajdani római tábor, Gerulata, Carnuntum és Kelemantia között. Az augusztusban induló projekt keretében, QR-kódok segítségével többnyelvű információval is szolgálnak az egyes táborokról. Egymásfél éveig tarthat a tervezés és a hajóépítés, azután pedig az anyagi lehetőségek függvényében a másik két helyszín részére is épülhet egy-egy saját hajó. Egy másik, elbírálás előtt álló nemzetközi pályázatot is megemlítenék. A burgenlandi Lajtapordány (Leithaprodersdorf) település az ottani régészeti múzeummal együtt keresett meg minket, hogy van náluk egy kúria, amelyet egy hajdanán Izsán szolgált római legionárius építtetett. Kitalálták, hogy ezt az emlékhelyet még nevezetesebbé és elérhetőbbé tennék a turisták számára. Ezért uniós támogatásból onnan induló és Bécsig vezető kérempárutat építtetnének. Bécsből ugyanis már most is el lehet jutni a Leányvárig. Továbbá a közreműködésünkkel, minden lehetséges módon felhívják a bicajosok figyelmét a kérempárút mentén található történeti-régészeti emlékekre.

Elképzelhető, hogy az izsai Kelemantia Római Kori és Néprajzi Múzeum a DMM kötelékébe kerül?

Izsa község korábban jelentős támogatást kapott a múzeum bővítésére, s már készül egy kerámiaműhely a múzeum udvarán. A község jelezte, hogy a jövőben az ottani múzeum a mi kihegyezett részlegünként működhetne. Ezt azután tartanám nagyon jó ötletnek, ha a Leányvár felkerülne az UNESCO világörökségi listájára. Akárcsak a martosi tájház, az izsai múzeumépület is községi tulajdonban van, továbbra is ott maradna, a régészeti gyűjtemény pedig úgyis a miénk. Fenntartóként mi felügyelnénk annak az állapotát is. Ez esetben a 25 fős kollektívánk egy Izsán dolgozó kollégával bővíthetne. ■

A Duna Menti Múzeum főépülete

